

SLOVENSKI GOSPODAR

Udaje „Knjig tiskovnega društva“
dobivajo list brez posebne
ročnice. — Uredništvo: Koroška
cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo.
Upravištvu sprejema naročila za
inserate in reklamacije. Če
inseratom po dogovoru. Za vsa
kratke oglase primeren pogled.
Nezaprte reklamacije so polne
proste.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

5 BLEW.

Maribor, dne 3. marca 1981.

55. 1000000.

Širite katoliške liste!

gu Zemljoradniškega kluba za vladni načrt. Tako postopanje je v parlamentarnem življenju popolnoma neznano. Tudi radkalci Nastas Petrović je govoril v ustavnem odboru proti vladnemu načrtu, (ker ni odgovarjal njegovim nazorom) a je kot disciplinirani poslanec svoje stranke vedno glasoval za vladni načrt.

Dr. Vošnjak tega ni storil, marveč je proti klubu se pregrešil: ne na drugi način. „Demokratija“, glasilo beograjskih demokratov, je priobčila avodni članek, v katerem napada ustavni predlog zemljoradniške stranke. Opremljen je članek z izrecno priponko: „Opomba niso naša, nego od g. Vošnjaka, torej od edinega izmed voditeljev zemljoradniške stranke“.

Neverjetno! Dr. Vošnjak, ne samo, da ni glasoval za ustavni načrt kmetijske stranke, pri katerem je sam sodeloval, marveč za vladnega, je bil po demokratičnih listih ustavni načrt svote stranke ter s tem zrušil zadnji ostanek strankarske discipline. Zelo se moti g. Vošnjak, ako misli, da je „njegova“ ljubezen do narodnega edinstva in države večja nego ostalih članov kluba. „Sumadilem“, povdarja „Selo“, lahko predbacivate marsikaj, ali o njih ljubezni do države in domovine nima gojiti dvoma in naj si je to sam g. Vošnjak! Tako sodijo srbski kmetje o značajnosti dr. Vošnjaka, ki je s svojim podpiranjem protikmetijske kapitalistične politike demokratov izdal interese jugoslovanskih kmetov. Njegovemu postopanju so nismo čudili, ker smo vedeli, da hoče ta vsak način priti do polnega korita. V zadnjem času so listi napovedovali, da bo v kratkem imenovan doktor Vošnjak poslanikom naše države v Varšavi. Glejte! Ako se bo to uresničilo, bo dr. Vošnjak dosegel, kar je hotel; postal bo diplomat, v najboljšem slučaju celo polnomočni minister. Njegovi volilci pa si naj zapomnijo, da je dr. Vošnjak žrtvoval kmetijsko stvar demokraciji in koriststvu naubo.

Laži socialistov o agrarni reformi.

Dne 20. februarja so imeli socialisti demokratije shod pri Sv. Marjeti na Dravskem polju v gostilni I. Pinžgerja, glavarja tamkajšnjih samostojnežev. Zanimivo je, da ta mož, ko je, — kolikor nam je znano, — tudi cerkveni ključar, ni dovolil zborovati v svoji hiši krščanski kmetijski stranki, pač pa protikmetijski in protivirski socialdemokratski stranki, ki obrekuje in prehlaja kmeta kot oduhova ter hujška ljudi zoper Boga, vero in krščansko življenje. In laži, obrekovanje, bogopletne hujskarije poln je bil govor poslanca Kopača, ki ni govoril nič stvarnega, sampak je samo podlo hujskal zoper škofe, duhovnike, službo božjo, prisego, Boga itd. Marsikateri shod, tudi socialistični, sem že obiskal, pa takih podlosti, toliko bogokletja in grlih hujskarij ter laži skupaj še nisem slišal. Kako počajo socialistični voditelji s takimi grdočinami osrečiti delavstvo in revne ljudi, mi je uganka.

Shod je otvoril dolgočasni kamnosek Koban iz Rač, ki je že parkrat poskrbel Margečanom socialnodemokratsko komedijo. Kot vodja račkih rdečkarjev je moral shod otvoriti in skleniti seveda z lažjo. Kakor ne more riba brez vode živeti, tako tudi ne socialist brez laži. Ker je Koban obogaten od krščanskih kmetov s prodajo nagrobnih spomenikov, kar je sicer zelo „klerikalno“ delo, se je spravil Koban kar nad škofe ter rekel: „Izvedla bi se že bila agrarna reforma, pa so jo nasprotovali slovenski in hrvaški škofje in „erhercogi“, oni ne pustijo svojih posestev razdeliti.“ Pa so res junaki jugoslovanski škofje! Komaj 4 ali pet bi jih prišlo v poštev, pa so bolj močni, kakor cela država. „Erhercoga“ v Jugoslaviji nobenega ni, kako more torej zabraniti agrarno reformo, g. rdeči modrijan Koban? G. Koban, kako ste smešni, mi še samo premišljam, ali ste bolj hudobni kot neumni, ali bolj neumni kot hudobni. Vsak otrok bi se smejal vaši zlagani krivditi, samo vaši samostojni in rdečkasti poslušalci so vam prikimavali, da bi si lahko vrat zlomili, ker so že razjeli na take neumne laži in obreko-

vanja, saj jih njihovi govorniki in listi z njimi pridno krmijo. Ali mislite, da bo škofe kdo vprašal za dovoljenje, kadar bodo hoteli gospodje pri vladni izvesti agrarno reformo in razdeliti veleposestva? Sicer pa škofje ne bo treba k temu siliti, kajti resnica je ta: že leta 1918 so jugoslovanski škofje sami prostovoljno ponudili vladi svoja veleposestva, da jih razdeli. Veliko več je drugih veleposestnikov, ki imajo več zemlje kot škofje, pa ni nobeden ponudil vladi svojih posestev, kakor so to storili škofje. Zakaj, g. Koban, niste napadli drugih veleposestnikov, zakaj samo škofe? Kar ste torej, g. Koban, vi očitali škofom, da so oni krivi, da se še agrarna reforma ni izvedla in da niso pustili razdeliti svojih veleposestev, je grda laž, je podlo obrekovanje, je samo zlobno hujskanje nepoučenega ljudstva zoper vero in cerkev. Ako imate kaj poštenj v sebi, g. Koban, ste dolžni, to svojo laž preklicati v socialističnih listih in na vsakem shodu, kjer se boste kedaj svoje rdečkaste otrobe vezali. Ako tega ne storite, ste in ostanete za vedno v oči poštenih ljudi ostuden lažnivec, podlo obrekovalec, nesramen hujšak in si lahko te prilike še na svoj nagrobni spomenik vklešete. Ravno te pridevke lahko napravite tudi na spominski ploščo drugega poslanca Kopača, ki je to in še druge laži ljudem kvasil. Tega gospoda si bomo pa drugokrat natančneje ogledali!

Politični ogled.

KRALJEVINA SHS. Ustavni odbor se je pečal v zadnjem času z ustavnimi členi, ki govore o državljanstvu, o pravicah kralja in ali naj bo naša država enega ali dva parlamenta. Večina ustavnega odbora se je odločila za 1 parlament. — Konstituenta bo bržčas sklicana na 24. t. m. Ministrski predsednik Pašić se neprenehoma a brezuspešno pogaja z muslimani in zemljoradniki, katere bi rad zvalil v vladu. Pašićeva vlada da je najstrožje odredbe nasilja in cenzure napram radičevcem in naši stranki. Naše vojaške in civilne oblasti so zasedle minulo soboto pod vodstvom generala Maistra na slovesen način logaško ozemlje, ki pripade po rapalski pogodbi nam. Pogajanja radi raznežitve med našo državo in Italijo se bodo vršila v Splitu. — Na Hrvatskem imajo novega bana dr. Tomlje-noviča.

ITALIJA. Italijanska vlada bo preložila volitve v Julijski Benečiji, ki so bile razpisane za prvi teden v aprilu. — Minuti pondeljek so divjali v Trstu fašisti. Navalili so zopet na tiskarno slovenske „Edinosti“, uničili vse stroje, tiskarski material in pohištvo. Po uničenju tiskarne so začeli še zadnje ostanke delavskega doma, katerega so bili že prej upopelili. Razbila je ta tržaška druhal tudi soto srbske cerkvene občine. Policija in orožništvo nista ovirala razbijalcev. Po notranjih delih Italije se punta poljsko delavstvo in je nad nekaterimi pokrajinami proglašeno obsadno stanje.

RUSIJA. Po ruskih gubernijah vedno bolj prodira protiboljševiško gibanje in pravnostne vstaje. Ponokod je sovjetska vlada proglašala obsadno stanje in poslala nad puntarje svoje vojaštvo, ki je pa potegnilo s protiboljševiškim vstaji.

Tedenske novice.

4 KMETSKA ZVEZA in naše zahteve. Seja odbora Slov. kmetске zveze in izvršilnega odbora Slov. ljudske stranke se je vršila v torek dne 1. marca v Mariboru. O političnem položaju je poročal poslanec dr. Hohnjec. Po večurni seji so se sprejele naslednje resolucije: 1. Popolno zaurjanje in zahvala Jugoslovanskemu klubu za njegovo dosedanje politično nastopanje v ustavotvorni skupščini, v kateri se edino Ljudska stranka bojuje za resnično samoupravo Slovenije, in poziv, da odločno vstaja v tem boju. 2. Protest zoper spremembo občinskega volilnega reda in zlasti zoper nazadnjaško ukinjenje ženske volilne pravice. 3. Protest zoper sovražno razpoloženje proti katoliški cerkvi in njenim pravicam v ustavotvorni

skupščini, kjer Framasoni netije verski prepri. 4. Protest zoper vpeljavo sokolskega duha in sokolske vzgoje v naše šole. 5. Protest zoper protizakonito stremenje poostri cenzuro in pod različni državnoobrambeni pretevezami krsiti ne samo politično, ampak tudi osebno svobodo državljanov. 6. Protest zoper to, da bi se vlnarska in sadjarska šola v Mariboru, kakor so poročali nekateri listi, preustrojila v kakšno višjo kmetijsko šolo; nižjih kmetijskih šol imamo premalo in je treba njih število pomnožiti, a ne skrajšati. 7. Protest zoper nezakonito odmerjanje osebno-dohodkovskega davka. 8. Obžalovanje nad nebriznostjo naše vlade za usodo koroških in tržaških Slovencev, in poziv, da se naša vlada vendar spomni na svoje dolžnosti napram našim rojakom pod tujinskim jarmom.

1 NASI POSLANCI in njih delokrog. Odbor Kmetске zveze je v seji dne 1. marca dodelil poslancem njih delokrog in sicer: dr. Hohnjec: Prekmurje, mesto Maribor, okraj Ormož, Ljutomer in Vransko. Klekl: Prekmurje. Davorin Krajnc: Celje, Laško, Sevnica, Brežice, Kozje. F. Pišek: Maribor desni breg, Slov. Bistrica, Konjice, Ptuj, Smarje. Pušenjak: Marenberg, Slovenjgradec Soštanj, Gornjigrad, Rogatec Rožkar: Maribor levi breg, St. Lenart, Gornja Radgona. — Posamezniki in krajevne organizacije KZ se naj iz omenjenih okrajev obračajo v vseh za devah na določene poslance, ki so etvezni, da hodijo redno na zborovanja po vseh dodeljenih okrajih. Skrbeti morajo tudi, da se organizacija stanja po vseh okrajih dobro razvija. Poslaneu dr. Korošca se ni dodelil noben okraj, ker ima kot načelnik Jugoslov. kluba in Ljudske stranke obilo drugega dela. Naslovi poslancev za časa, ko ustavotvorna skupščina ne posluje, so: dr. Josip Hohnjec in Vl. Pušenjak, Maribor; Jos. Klekl, Črensovec, Prekmurje; Davorin Krajnc v Galiciji, pošta Zalec; Franc Pišek v Orehovi vasi, pošta Slivnica pri Mariboru; Ivan Rožkar, Sv. Jurij v Sl. goricih. Za čas sej pa je naslov za vse poslance: Jugoslovanski klub v Beogradu, ustavotvorna skupščina.

1 KAKO LIBERALCI FARBAJO naše ljudi. Neki profesor Voglar, ki je znan v Mariboru kot velik prijatelj praznih obljub, je za nedeljo 27. februarja sklical pri spodnjedupleškem brodu javno zborovanje. Dal je razglasiti, da gre za zgradbo mostu pri Dupleku. Voglarjevi priganjaji, med temi lovec Pinter od znanega odpadnika dr. Mravlagga, so za verižniško bankovec agitirali na obeh straneh Drave od hiše do hiše. Udeležba je bila na zborovanju res velika, ker so ljudje mislili, da res gre za važno gospodarsko zadevo. A bili so presenečeni, ko so se pripeljali v nedeljo popoldne iz Maribora z verižnim avtomobilom in dvema elegantnima kočijama prof. Voglar, učitelj Maks Zemljčič ter cela vrsta advokatskih, profsorskih in verižniških demokratov v hlačah in kikirjah. Ko sta Voglar in Zemljčič začela napadati, namesto da bi govorila o mostu, Kmetsko zvezo in dr. Korošca, je nastal med zborovalci vihar in oba junaka — solnika so jo morala urnih krač z finimi damami vred pobrisati proti Mariboru. Neki Rožko, velik samostojni general brez armade v Spod. Dupleku je sicer jamral, naj se zborovalci vendar usmilijo Voglarja, a nič ni pomagalo. Najodločnejši možje iz cele okolice so izjavili, s tako stranko, ki teko grdo farba in laže, kakor je liberalna stranka, nečejo imeti nič opraviti. Prej razglasijo, da gre za most, potem pa pridejo hujskat zoper našo krščansko stranko. Tu se je videlo zopet popolnoma jasno, da sta samostojna in liberalna stranka ena in isto. — Kmetška zveza pa je ponosna na svoje vrle in zavečne pristaše.

1 POSLANEC KRAJNC je interveniral pri ministru za šumarstvo in rudarstvo zaradi ustavitve dela v državni cinkarni v Celju in zaradi odpuščenja delavcev. Zahteval je naj se v interesu državnega podjetja, ki je edino te vrste v Jugoslaviji, zniža caina na uvoz tožadnih surovin, da bi moglo podjetje zopet obratovati, dotelej pa naj se družinam in vdovam delavcev tega podjetja daje izdatna denarna podpora.

1 RDEČKARJI in „kravarji“ v bratskem objemu. V Razboru pri Slovenjgradu delajo socialdemokrati in samostojni skupno politiko, skupna dopisujejo v rdeči „Ljudski glas“ in tudi skupno lažejo. Ta listič je dne 8. februarja prinesel lažnjivi dopis o županu L. Pačniku, ki je znan dašat naokoli kot eden najbolj uglednih in spoštovanih mož slovenjgraškega kraja. Koliko je v dopisu besed, toliko je laži. Eden od dopisnikov je 20. februarja t. l. vdrl v občinsko uradno sobo na Razboru, ko so imeli tam občinski odborniki posvetovanje s strankami. Hanza Knez, tako se imenuje slaven mož, je gausno opravičjal po rdečem in zelenem vzorcu kozje molitvice po največ v italijanskem jeziku. Frčal je nato hmalu na hladno. Vprašamo ga: Kako se mu sedaj tresa hlače? Vsem Razborčanom je tudi znano: Kde je tisti, ki je lansko leto v grofovskem gozdu na nedovoljen način sekal smreke? „Kravarji“ v Razboru imajo že tudi del časa pripravljeno skupno rdečo-zeleno kandidatsko listo za občinske volitve. Gotovo bodo svojo listo tudi objavili v „Ljudskem glasu“. Slava bratstvu rdečkarjev in kravarjev! — Mi Razborčani pa smo po ogromni večini pristopili k Kmetški zvezi, ter si naročili „Slov. Gospodarja“. Knezi in Brglezi pa se naj vede napijejo. Naše ljudstvo ima samostojne in socialdemokratske farbarije in laži že dovolj.

1 IZ DRAVINJSKE DOLINE. G. Zerjav in z njim vsi liberalci so krščansko mislečih žensk zelo bojijo. Te so junaki Jugoslavije! Krščansko ženstvo na noge! Saj dobro vemo, da se nas samo zato bojijo, ker smo in hočemo še vnaprej ostati krščanske. Boje se nas kot hudi duh kriša. In ravno iz tega strahu so nas oropali ženske volilne pravice. Upravičeno bi lahko protestirale, pa se bojimo, da bi moža ob ogromnem številu naših podpisov in ob pogledu nanje od strahu kar mrlica popadla. Blaznjama škodovati na njegovem zdravju nam pa peta Božja zapoved prepoveduje. Dokler se bijejo srca zavednih krščansko mislečih mladenk in žen, ne sme in ne bo nikdar v naši dolini zmagal Zerjavov strahopetni liberalni duh! In dokler še imamo ženske v rokah rožni venec, kuhlo in metlo, še imamo vedno tudi vplivno besedo, ravno bi nam jo g. Zerjav rad prikrajšal, pa nam je ne bo, vsaj v domačem krogu nikdar ne. Zato pa skie nemo, da so bomo odslej tombol zank male za politično življenje in ob časa občinskih volitev še z večjo vaem: agitirale. S tem bomo dosegle še večje uspehe kot če bi oddale svoje glasove ob volitvah. Korajža velja! Križ mora zmagati! Čudno, da gospod Zerjav ni še boljše pogruntal in bi naj pustil usta zamašiti; potem bi bil dosegel več, kot to, kar je nameraval. — Kmetško dekle iz Dravinjske doline.

1 UMRELA je na Selo dne 20. februarja vrta mladenka Anka Romia. Bila je vzgledna in pridno dekle. Bodi ji zemlja lahka! N. v. m. p.

1 NOVICE IZ PISEC. Tukaj je poročal 20. februarja o delovanju Jugoslovanskega kluba v ustavotvorni skupščini lepemu številu poslušalcev v nad eno uro trajajočem govoru poslanec Martin Krajnc, ne da bi ga kdo motil. Vsakdo je lahko uvidel veliko razliko med hujskajočim govorom Ureka, ki nam je 13. februarja poročal o cinanju svoje Samostojne in med mirnim in stvarnim govorom našega poslanca. Polagoma bodo tudi Pišečani sprevideli, da so obljube, s katerimi so nam nasprotne stranke ob volitvah lovile njihove glasove, bile samo obljube in da le poslanci KZ delujejo dosledno v smislu svojega programa v blagor kmetškega in delavskega ljudstva ne samo kot govorniki pred volilci, ampak tudi v Beogradu. — Po shodu se je vršil občni zbor krajevne organizacije KZ, ki si je izvolila za svojega načelnika Franceta Podvinski, popoldan pa občni zbor I. zobraževalnega društva, ki sta 133 članov. Ima 463 knjig. Prebrato se jih je 1315. Poživila sta se odsoka Mladeniške in Dekliške zveze. V prav prirodnih besedah je vneval g. poslanec našo mladino za katoliško društvo, v katerem si obrazaže um in dviga srce.